

Kaheksateist

PHOEBE SAI SELLE vahejuhtumi esimesi tagajärgi tunda juba õige varsti. Ta nägi endale suunatud vargseid pilke ja oletas mitmel korral, et ta on sosinal räägitud juttude põhiteemaks. Ta tundis end väga ebamugavalt ning kui ta mõni päev hiljem sai kahte Almacki lugupeetud patrooni tervitades vastu külma ja vaevumärgatava kummarduse ning kui leedi Ribbleton, Salfordi hertsoginna ainuke ja üpris heidutava moega õde, ei teinud temast üldse välja, ei saanud ta enam end petta, et kujutab seda kõike ette. Ta üritas säilitada rõõmsa muretuse, ent sisimas ta värises. Ainult üks inimene julges küsida, kas tema kirjutas “Kadunud pärija” ja too oli üks hiljuti seltskonda toodud nutikas noor daam, kellele tema mamma seepeale kohe kulmu kortsutades pahase pilgu heitis. Phoebe, kes suutis osavalt jahmatust teeselda, hüüatas: “*Mina?*” ja võis tunda rahuldust selle üle, et oli vähemalt ühe inimese kahtlusi hajutanud. Proua Newbury, kes oleks ehk samuti avalikult tema niinimetatud kuriteo kohta aru pärinud, oli sunnitud mingi tõve tõttu koduseinte vahel viibima ega teadnud ilmselt midagi hoogu koguvatest kuulujuttudest.

Leskproua sai asjade säärasest käigust teada oma minialt, kellele oli usaldatud Phoebe saatjadaami ülesanne. Rosina ilmus vanadaami jutule üsnagi arglikult, kuna tema meelest oli üpris jahmatav, et säärased kahtlused on Phoebega seotud, kaaludes vahel, kas ta oli mõnedest talle öeldud repliikidest valesti aru saanud. Keegi ei olnud temalt midagi küsinud ega öelnud ka midagi, mille peale solvuda. Aga vihjeid oli tehtud.

Leskproua päris Phoebelt aru ning sai kuulda, mis oli Phoebe ja Ianthe vahel toimunud, mis teda mõistagi välja vihastas. Isegi kui ta mõistis, miks oleks Phoebe äärepealt oma saladuse reetnud, siis ei näidanud ta seda välja, vaid ütles kannatamatult, et ükski mõistusega inimene ei pööra vähimatki tähelepanu nendele rumalustele, mida Ianthe Sylvesteri kohta räägib. Samas imestas ta, kuidas võis Phoebe olla nii tobe, uskudes, et Ianthe suudab säärase uudise enda teada hoida. Vanaema andestas talle ainult sellepärast, et ta oli taibanud seda kõike eitada.

“Ta ei saa kinnitada, nagu oleksid sa talle öelnud, et sina oled selle autor ja mis puutub teistesse, siis ei jää muud üle, kui öelda neile, et sa *arvad* teadvat, kes see autor on. Seda võidakse uskuda! Ma olen kindel, et paljud inimesed toimiksid samamoodi. Kui inimesed usuvad, et Ianthe lisas talle omaselt sinu poetatud vihjele hulga enda mõtteid, siis seda parem. Kui nad seda ei usu, siis võivad nad arvata, et sa liialdasid, teeseldes, et tead rohkem kui teised, et end huvitavamaks teha. Jah, mu kallis, ma tean, et sa ei tahaks säärast muljet jätta, aga sa oleksid pidanud sellele varem mõtlema. Ära kurvasta. Olukord ei ole lootusetu, kui sa minu nõuandeid kuulad.” Ta kopsas lehvikuga ärritunult Phoebe põlve pihta. “Ma oleksin pidanud teadma, mis saab, kui jätan su Rosina hoolde! Rumal naine! *Mina* oleksin sellele asjale juba ammu lõpu teinud. Noh, mis seal ikka. Millal Castlereagh’ide ball toimub? Homme? Tore! See on esimene pidu sel hooajal ja mida võiks rohkem tahta! Ma saadan sind ise, mu laps, ja vaatan, mida suudan korda ajada.”

“Vanaema, kas ma ikka pean sinna minema?” kogeles Phoebe. “Ma pigem jääks koju.”

“Mitte minna? Jumaluke, kas sa tahad nende kahtlusi *kinnitada?*”

Sa paned selga oma uue kleidi – selle ilusa rohelise, millel on pärlitrikand! – ja sa *pead* jätma mulje, et ei tea midagi. Aga mina seevastu tean kõike ja minu meelest on see hirmus naljakas. See peaks nad paika panema! Ja kui see õnnestub, siis on kõik hästi,” lisis leedi Ingham pisut mornilt. “Ma ei pelga sulle öelda, mu kallis, et kui ma sellele skandaalile lõppu teha ei suuda, siis ma kardan, et isegi minu mõjuvõimust ei piisa, et sind Almacki kutsutaks. Sa ilmselt tead, mida *see* tähendab.” Nähes, et Phoebe on üsna löödud, ta leebus, patsutas tema kätt ja ütles: “Aitab juba mossitamisest! Kui kahju, et Tom ei saa oma jala pärast tantsida. Ma kutsuksin ta meiega Castlereagh’ide juurde kaasa, et sulle elu sisse puhuda, rumal laps.”

Noor härra Orde oli leskprouale väga meeldima hakanud, aga tal oleks olnud väga keeruline veenda noormeest säärasest ballist osa võtma, kus too oleks pidanud (oma sõnul) paljude peente võõrastega viisakas olema. Noormees ütles Phoebele kindlalt, et sedasorti ettevõtmised temale ei sobi ja tal oli hea meel, et oli oma jalga vigastanud.

Niisiis läks Tom tollel saatuslikul õhtul uutest gaasilampidest ääristatud Drury Lane’ile, samal ajal kui Phoebe veidi pärast kella kümmet vanaema saatel Castlereagh’ide villasse läks.

Leskproua nägi otsekohe, kui lähedal oli Phoebe seltskondlikule katastroofile ja tema terav pilk sähvis ohtlikult, märgates mitmeid daame, kes julgesid tema lapselast etteheitvalt vaadata. Need daamid veel kahetsevad oma jultumust – inimene võib ju olla moodsast maailmast veidi eemale tõmbunud, aga see ei tähenda, et kõnealusel inimesel selles maailmas enam mõjuvõimu pole! Leedi nägi rahulolevalt, et Phoebe hoiab vapralt pead püsti ja tundis kergendust, kui neiu peagi tantsule paluti.

Phoebe partner, noor sabakuues ja satiinist põlvpükstes härrasmees oli kohmetu ning Phoebe unustas teda rahustada püüdes ka oma närvilisuse, lobisedes ja naeratades nii muretult, nagu vanaema temalt ootaski. Kui nad olid teise tantsuga poole peale jõudnud, märkas ta äkki Sylvesteri ja tundis, kuidas süda hakkas ägedalt pekslema.

Mees oli ühinenud ukse kõrval seisva väikese seltskonnaga ja vestles parasjagu peoperenaisega. Ta naeris, heitis üle öla sõbrale mingi vastulause, surus teisel kätt. Phoebe lootis väga, et hertsog on heas tujus. Sylvester vaatas ballisaalis korraks ringi, aga nii, et nende pilgud ei kohtunud. Phoebe arutles, kas mees hakkab teda otsima ega teadnud, kumb oleks hullem – kas see, kui mees temast välja ei tee või see, kui ta peab mehega silmast silma kohtuma.

Järgmine tants oli valss. Phoebe ei uskunud, et Sylvester on teda näinud, aga kui viiuldajad meloodia üles võtsid, tuli mees üle põranda tema ja ta vanaema juurde ning ütles: “Kuidas läheb, armuline proua? Ema saatis teile igasuguseid teateid. Teil on kahtlemata hea meel kuulda, et ta on hea tervise juures! Preili Marlow, kas teete mulle seda au?”

Tõustes vaatas Phoebe korraks talle silma ja tundis taas, kuidas süda vastikult taob. Mehe huuled naeratasid, aga tema silmis oli võõras ja hirmutav läige ning ta ninasõõrmed värelesid kergelt.

Sylvester juhatas ta põrandale ja alustas tantsu. Phoebe lootis, et mees ei tunne tema kiiret pulssi ja sundis end kõnelema. “Ma ei teadnud, et te olete linnas tagasi, hertsog.”

“Kas tõesti? Ma saabusin eile Chance’ist, et täna siia tulla. Mul on hea meel, et te siin olete – ja ma imetlen teie vaprust.”

Phoebe tundis, kuidas tema käsi mehe kerges haardes väriseb,

ent ta üritas end kokku võtta. “Oh, ma ei ole enam nii häbelik kui varem.”

“Ilmselgelt mitte. Lubage mul teid sedavõrd silmapaistva saavutuse puhul õnnitleda.”

“Ma ei saa aru, millest te räägite.”

“Arvan, et taipate küll, millest jutt. Te kirjutasite romaani, mis on kõrgseltskonna kihevile ajanud – see on tõeline saavutus! Väga nutikas teist, preili Marlow, aga kas te tõesti ei osanud mulle paremat nime välja mõelda kui Ugolino?”

“Te eksite... tõsiselt,” kogeles neiu.

“Ärge valetage mulle. Uskuge mind, teie ilme reedab teid! Arvasite, et ma ei taipata tõde? Ma pole loll ja mul on üsna hea mälu. Või arvasite, et ma ei loe teie raamatut? Teil ei vedanud. Ma ei oleks seda ehk lugenudki, kui minu ema poleks seda mulle soovitanud. Ta soovis teada – enesestmõistetavalt –, mida ma olen korda saatnud, et teenida ära seesugust vaenulikkust ja keda ma olen sedavõrd kibedasti solvanud. Ma ei osanud tema esimesele küsimusele vastata ja teise puhul olin samuti nõutu, kuni ma teie raamatut lugesin. Ma oleksin võinud talle siis vastata, kui oleksin seda ainult soovinud.”

“Oh, mul on kahju, mul on väga kahju!” sosistas Phoebe ahastavalt.

“Ärge laske pead norgu. Kas te tahate, et terve saal teaks, mida ma teile ütlen?”

Phoebe tõstis pea. “Ma üritasin seda muuta, aga oli juba hilja. Ma poleks pidanud seda kirjutamagi. Ma ei teadnud... ei osanud uneski näha... Oh, kuidas ma seda teile selgitan? Mida ma saaksin öelda?”

“Te võiksite öelda nii mõndagi, aga see pole vajalik. Mina

tahaksin teada vaid üht, sest ma küll pingutasin mälu, aga sellele küsimusele ma vastust ei leidnud. *Mida* ma tegin, preili Marlow, et te mind sääraselt häbiposti naelutasite?”

“Mitte midagi, mitte midagi!”

“*Mitte midagi*? Ma tean, et ma ei meeldinud teile algusest peale ja te ütlesite, et ma ei tundnud teid ära, kui me teist korda kohtusime. Kas see oligi põhjus, miks te minust oma kurikaela tegite? Kas te sel tühisel põhjusel võtsitegi vaevaks minu perekondlikku tausta uurida, et avaldada neist maailmale säärane pahatahtlikult moonutatud pilt?”

“Ei! Kui ma oleksin teadnud... Kuidas te võite mõelda, et ma oleksin sellest kirjutanud, kui oleksin teadnud, et teil on vennapoeg... et te olete tema eestkostja? Ma ei aimanudki seda! See oli kokkusattumus. Ma valisin teid Ugolino prototüübiks, sest teie kulmud on omanäoliselt viltu ja ma pidasin teid ennast täis inimeseks. Ma ei arvanud, et see raamat avaldatakse.”

“Mis rumalusi te räägite? Kas te tõesti arvate, et ma jään uskuma *sedavõrd* veidrat väidet?!”

Phoebe vaatas talle otsa ja nägi, et mees naeratas temaga rääkides endiselt, kuigi sõnad tema suust jõudsid Phoebe kõrvu läbi hammaste sisistades. Neiule tundus, nagu viibiks ta mõnes õudusunenäos. Ta sõnas jõuetult: “See on tõsi, uskuge, mida tahate. Kui ma sain teada... Edmundi kohta... olin valmis maa alla vajuma.”

“Ometi polnud teie soovi, et takistada selle kõige avaldamist.”

“Ma ei saanud! Nad ei lubanud mul raamatus midagi muuta. See oli juba köidetud, hertsog! Kui ma Londonisse tulín, oli see esimene asi, mida tegin. Läksin kohe kirjastajate juurde – tõesõna läksin!”

“Ja teile ei tulnud muidugi pähe, et kui mind oleks hoiatatud, oleks mul vahest teist edukamalt õnnestunud raamatu avaldamist takistada,” tähendas mees lahkelt.

“Ei. *Kas* te oleksite seda suutnud?” küsis Phoebe mõtisklevalt.

“Nii on juba palju parem,” kiitis Sylvester ja tema silmad pil-
dusid sädemeid. “See süütu pilk on suurepärane – te peaksite selle
kallal edasi töötama!”

Phoebe punastas ägedasti. “Palun ärge öelge enam midagi! Mitte
siin... mitte praegu. Ma ei oska enam midagi kosta. See oli minust
inetu... andestamatu. Ma... ma kahetsen seda *kibedasti*!”

“Jah, ma kujutan ette! Kui paljud teid täna ignoreerinud on?”

“Mitte sellepärast!” vastas neiu ägestudes. “Te teate, et ma ei
mõelnud seda! Kas te arvate, et ma olen unustanud, kui lahke te
minu ja Tomi vastu olite ning meid nii palju aitasite?”

“Selle peale ärge parem enam mõelgegi,” vastas mees. “Oh, see
oli minust rumal – loomulikult te ei mõtle.”

Phoebe võpatas. “Lõpetage, lõpetage! Ma ei tahtnud teile hal-
ba. Oleksin ju võinud teid sama hästi raamatu kangelase proto-
tüübiks võtta.”

“Kas ma peaksin tänulik olema? Kas te ei suuda aru saada, et
avastada ennast *ükskõik missuguse* romaanitegelasena – ja vabandage
mind, veel *säärase* romaani! – on mulle iiveldamaajavalt vastik? Te
oleksite võinud mulle külge pookida igat sorti voorusi ja ikkagi oleks
see olnud minu suhtes talumatu jultumus.”

Phobel hakkas halb nagu siis, kui kasuema teda noomis.
“Juhatage mind tagasi mu vanaema juurde,” palus ta. “Ma ei tea,
miks te mind üldse tantsima palusite. Oleksite võinud seda kõike
rääkida mõni teine kord.”

“Kahtlemata oleksin, aga miks oleksin pidanud? Ma viin teid
leedi Inghami juurde, kui muusika lõpeb, mitte enne. Te olete täna-
matu, varblane, aga te ei tohiks seda olla.”

“Ärge öelge mulle nii,” vastas neiu teravalt, kuna mehe hääle-
toon teda haavas.

“Ei, see ei sobi teile,” nõustus Sylvester. “Kuidas ma teid siis
kutsun? Pasknäär?”

“Laske mul minna. Te võite minust mitte välja teha, aga te ei pea
mind solvama.”

Hertsog pigistas tema kätt suisa haigettegevalt kõvemini. “Te
võiksite olla tänulik, et ma teid ei eiranud. Teate, mis juhtunuks, kui
ma oleksin seda teinud? Kas teate, kui paljud silmapaarid jälgisid,
mida ma ette võtan? Ma palusin teid tantsima ühel põhjusel, sest kui
ma poleks seda teinud, oleks kõikide kahtlused, kas teie olete raa-
matu autor või mitte, kinnitust saanud ja te oleksite olnud homseks
seltskondlik paaria. See oleks teile muidugi paras olnud ja ma tun-
nistan, et tundsin suurt ahvatlust. Aga kui ma nii alatult oleksin teile
kätte maksnud, oleksin ma sama põlastusväärne kui teie kurikaelast
krahv. Võite minu toetuses kindel olla, preili Marlow. See, mida ma
teile öelda kavatsen, tuleb teil viisakalt alla neelata. Ma tulen homme
Green Streetile ja viin teid parki väljasõidule, see peaks kahtlejaid
igatahes veenma.”

See oli liig. Phoebe kiskus end mehe haardest vabaks, pöörama-
ta mingit tähelepanu ümbrusele ja tagajärgedele ning tõttas üle põ-
randa vanaema juurde. Silma tunginud pisarad pimestasid teda nii,
et ta pörkas mitmele inimesele otsa ega näinud, kuidas kõik vahtisid
esmailt teda ja seejärel Sylvesteri, kes seisis totralt keset ballisaali põ-
randat, näost kahvatu ja ilme raevukas.